

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ครั้งที่ ๕
วันศุกร์ที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๐
ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๐๑ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒

กรรมการวิสามัญผู้มาประชุม คือ

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒิศักดิ์ ลาภเจริญทรัพย์	รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่หนึ่ง
๒. พลเอก อุ๊ด เปื้องบน	รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สอง
๓. นางสาวอรจิต สิงคาลวณิช	รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สาม
๔. นายสุชาติ ตระกูลเกษมสุข	เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
๕. พลเรือเอก ธราธร ขจิตสุวรรณ	โฆษกคณะกรรมการวิสามัญ
๖. พลเอก พิรุณ แฉ้วพลสง	กรรมการวิสามัญและประธานที่ปรึกษา
๗. ศาสตราจารย์สม จาตุศรีพิทักษ์	กรรมการวิสามัญและที่ปรึกษา
๘. นายอภิชาติ สุขัคคานนท์	กรรมการวิสามัญและที่ปรึกษา
๙. พลอากาศเอก จิรวัฒน์ มุลศาสตร์	กรรมการวิสามัญ
๑๐. พลเอก ฉัตรเฉลิม เฉลิมสุข	กรรมการวิสามัญ
๑๑. พลอากาศเอก ณรงค์ศักดิ์ สันขพงศ์	กรรมการวิสามัญ
๑๒. ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง	กรรมการวิสามัญ
๑๓. นายมนตรี ศรีเยี่ยมสะอาด	กรรมการวิสามัญ
๑๔. พลเอก วิชญ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา	กรรมการวิสามัญ
๑๕. นายศรีศักดิ์ ว่องส่งสาร	กรรมการวิสามัญ
๑๖. นายสมพร เทพสิทธา	กรรมการวิสามัญ
๑๗. นายชาติชาย ณ เชียงใหม่	กรรมการวิสามัญ
๑๘. นางนรรรัตน์ พิมเสน	กรรมการวิสามัญ
๑๙. ว่าที่ร้อยตรี วันชัย ใจกุล	กรรมการวิสามัญ

กรรมการวิสามัญผู้ลาประชุม คือ

๑. ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์	ประธานคณะกรรมการวิสามัญ
๒. พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร	กรรมการวิสามัญ
๓. พลเอก สกล ชื่นตระกูล	กรรมการวิสามัญ
๔. พลเอก สมหมาย เกาฏีระ	กรรมการวิสามัญ
๕. นายสุพันธุ์ มงคลสุธี	กรรมการวิสามัญ
๖. พลเอก อภิรัชต์ คงสมพงษ์	กรรมการวิสามัญ

๗. ศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต
๘. นายปกรณ์ นิลประพันธ์

กรรมการวิสามัญ
กรรมการวิสามัญ

ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ผู้มาประชุม คือ

- นายวิเชียร ชูปะแสง

ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ คือ

- นางสาวสรญา โสภะเจริญวงศ์

นิติกรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญ ๓
สำนักกรรมการ ๒

ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ
สำนักนายกรัฐมนตรี

- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
- นายพัชโรดม ลิ้มปิยะเชิฐ

ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมายเทคโนโลยี

หน่วยงานอิสระของรัฐ

- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
๑. นายสุรเดช สุขสุลาภ
๒. นายชูสิทธิ์ ลิขิตมันชัย

พนักงานเลือกตั้ง
นิติกร

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

๑. นายจิรพันธ์ ทองบุญเรือง
๒. นางสาวอุไรวรรณ รังคะอุไร

๓. พลตรี เอกกมล สิ้นหน่ง

๔. นายธวัชชัย พันธุ์รัตน์

๕. นายกฤษฎา แยมบรรจง

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ผู้เชี่ยวชาญประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
นายสมพร เทพสิทธา
ผู้เชี่ยวชาญประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พลเอก พิรุณ แฉ่วพลสง
ผู้ชำนาญการประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
นางสาวอรจิต สิงคาลวณิช
ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
นายสุพันธุ์ มงคลสุธี

๖. พันเอก วีระเดช เบญจาทิกุล

ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

พลเอก วิชญ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา

๗. ดาบตำรวจ สุเมธ แสงโพธิ์

ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

นายมนตรี ศรีเอี่ยมสะอาด

๘. นายอุทัยรัตน์ ชัยประเสริฐ

ผู้ติดตามสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

นายมนตรี ศรีเอี่ยมสะอาด

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา

เมื่อกรรมาธิการมาครบองค์ประชุมแล้ว ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒิศักดิ์ ลาภเจริญทรัพย์ รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่หนึ่ง ทำหน้าที่แทนประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปได้ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

๑.๑ เนื่องด้วยประธานคณะกรรมการวิสามัญ มีภารกิจสำคัญจึงได้มอบหมายให้ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒิศักดิ์ ลาภเจริญทรัพย์ รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่หนึ่ง ทำหน้าที่แทนประธานคณะกรรมการวิสามัญ ในการประชุมครั้งนี้

๑.๒ ด้วยศาลปกครองสูงสุด มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ ศป ๐๐๒๖/๔๕๒๘ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๐ เรียน ประธานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ซึ่งศาลปกครองได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ และเห็นพ้องในหลักการสำคัญ แต่มีข้อสังเกตของมาตรา ๔๔ โดยเห็นว่าการยื่นคำร้องคัดค้าน การดำเนินการเกี่ยวกับการเลือกของคณะกรรมการ ผู้อำนวยการการเลือก หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย มีลักษณะเป็นคดีปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติม ให้เรื่องดังกล่าวอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งของศาลปกครองสูงสุด ทั้งนี้ เพื่อสอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. มาตรา ๑๗ ที่กำหนดให้การฟ้องร้องคดีหรือการยื่นคำร้องเกี่ยวกับการดำเนินการของคณะกรรมการในการจัดหรือดำเนินการให้มีการจัดการเลือกตั้งอันมิใช่เป็นการใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญ อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งของศาลปกครองสูงสุด อย่างไรก็ตามเพื่อให้เกิดความชัดเจนและเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณา จึงขอความอนุเคราะห์ให้ผู้แทนศาลปกครอง ประกอบด้วย นายประสาธ พงษ์สุวรรณ นายอนุวัฒน์ ธาราแสวง และนายไพบุลย์ วราหะไพฑูรย์ ตุลาการศาลปกครองสูงสุด เข้าร่วมการชี้แจงข้อเท็จจริงและเหตุผลเกี่ยวกับข้อสังเกตดังกล่าวต่อคณะกรรมการวิสามัญต่อไป

๑.๓ การแปรญัตติ

ครบกำหนดการแปรญัตติภายในระยะเวลา ๑๕ วัน เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ ซึ่งมีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติยื่นคำขอแปรญัตติทั้งหมด จำนวน ๘ ท่าน ดังนี้

๑.๓.๑ นายธนนิติ เศรษฐบุตร (คำแปรญัตติที่ ๑ ประเด็นมาตรา ๑๗)

๑.๓.๒ นางนิพัทธา อมรรัตนเมธา (คำแปรญัตติที่ ๒ ประเด็นมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๓)

๑.๓.๓ พลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร (คำแปรญัตติที่ ๓ ประเด็นเพิ่มความเป็นมาตรา ๖๓/๑)

๑.๓.๔ นายธานี อ่อนละเอียด (คำแปรญัตติที่ ๔ ประเด็นมาตรา ๘ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๕ มาตรา ๖๗ มาตรา ๖๙ - ๘๓ มาตรา ๘๕ และมาตรา ๘๗)

๑.๓.๕ นายสมชาย แสวงการ และพลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร (คำแปรญัตติที่ ๕ ประเด็น มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๗ มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ และมาตรา ๘๑)

๑.๓.๖ นางสาวรณิ สิริเวชชะพันธ์ (คำแปรญัตติที่ ๖ ประเด็นมาตรา ๑๑ (๑๔) และ มาตรา ๑๕ วรรคห้า)

๑.๓.๗ นายเจตน์ ศิรธรานนท์ (คำแปรญัตติที่ ๗ ประเด็นมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๕ มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒)

ที่ประชุมรับทราบ ข้อ ๑.๑ - ๑.๓

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

๒.๑ บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๒ วันพฤหัสบดีที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๐ โดยไม่มีการแก้ไข

๒.๒ บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๓ วันศุกร์ที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๐ โดยไม่มีการแก้ไข

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

- พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. เรียงรายมาตรา (เริ่มหมวด ๔ การควบคุมการเลือกให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม มาตรา ๕๘ - มาตรา ๖๓ และหมวด ๕ มาตรา ๖๔) สรุปได้ดังนี้

หมวด ๔

ไม่มีการแก้ไข

การควบคุมการเลือกให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมติให้คงไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๕๘

มีการแก้ไข

ประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญ

๑. บทบัญญัติของมาตรา ๕๘ วรรคสี่ เป็นการกำหนดให้คณะกรรมการแจ้งให้ผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีหน้าที่และอำนาจกำกับดูแลเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น สั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีพฤติการณ์อันอาจเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครพ้นจากหน้าที่เป็นการชั่วคราวนั้น จะเป็นการใช้ดุลพินิจในการใช้คำสั่งของผู้บังคับบัญชาได้หรือไม่

กรรมการการวิสามัญในสัดส่วนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า

ตามบทบัญญัติของมาตรา ๕๘ วรรคสี่ ดังกล่าว หากเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีพฤติการณ์อันอาจเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัคร เมื่อคณะกรรมการแจ้งต่อผู้บังคับบัญชา ผู้บังคับบัญชาจะต้องสั่ง

ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีพฤติการณ์เช่นนั้น พ้นจากหน้าที่ชั่วคราว หรือสั่งให้ประจำกระทรวง ทบวง กรมฯ หรือห้ามเข้าเขตจังหวัดหรืออำเภอใด โดยไม่สามารถใช้ดุลพินิจดังกล่าวได้

๒. ประเด็นคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ในมาตรา ๕๘ ซึ่งไม่ได้มีกำหนดไว้ในบทนิยามมาตรา ๔ จะมีคำจำกัดความของคำดังกล่าวอย่างไร รวมทั้งกรณีหากเป็นบิดา มารดา หรือญาติพี่น้องของผู้สมัคร ในการแนะนำหรือให้ความช่วยเหลือผู้สมัคร จะเข้าองค์ประกอบความผิดของมาตราดังกล่าวหรือไม่

ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ชี้แจงว่า

คำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ในมาตรา ๕๘ จะมีความหมายโดยทั่วไป คือ ผู้ที่ใช้อำนาจหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมุ่งหมายถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกประเภทที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการอันมีลักษณะที่อาจเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัคร ซึ่งหากปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการกระทำที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติดังกล่าว ผู้บังคับบัญชายอมสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น พ้นจากหน้าที่ชั่วคราว หรือสั่งให้ประจำกระทรวง ทบวง กรมฯ หรือห้ามเข้าเขตจังหวัดหรืออำเภอใดได้

สำหรับกรณีลักษณะของการกระทำความผิดของการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ ด้วยกฎหมาย จะปรากฏในวรรคสองของมาตรา ๕๘ ซึ่งหากเป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติในตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือการแนะนำหรือช่วยเหลือในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการเลือกผู้สมัคร โดยมิได้เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ ก็จะไม่เข้าองค์ประกอบความผิดของมาตราดังกล่าว รวมถึงกรณีบิดา มารดา หรือญาติพี่น้องของผู้สมัคร หากไม่ได้กระทำการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่หรือเป็นการใช้ตำแหน่งหน้าที่ ย่อมไม่เข้าองค์ประกอบความผิดของมาตราดังกล่าวเช่นกัน

๓. ประเด็นการเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครตามมาตรา ๕๘ ซึ่งการที่จะถือว่าเป็นผู้สมัครตามความหมายของบทบัญญัติมาตราดังกล่าวเป็นอย่างไร และมีความแตกต่างอย่างใดกับการใช้คำว่า “ผู้สมัคร” ตามมาตรา ๑๕

กรรมาธิการวิสามัญ ในฐานะผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ชี้แจงว่า มาตรา ๑๕ เป็นกรณีผู้ซึ่งประสงค์จะสมัครเข้ารับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา ยื่นใบสมัครพร้อมด้วยเอกสาร และหลักฐานประกอบการสมัครและชำระค่าธรรมเนียมการสมัครครบถ้วน ย่อมถือเป็นผู้สมัครตามความหมายของบทบัญญัติมาตราดังกล่าวแล้ว แม้ว่าจะมิได้ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามก็ตาม แต่เมื่อมีการประกาศรายชื่อผู้สมัครอย่างเป็นทางการแล้ว จึงจะถือว่าเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกต่อไป

กรรมาธิการวิสามัญ ในสัดส่วนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ชี้แจงสรุปว่า

การเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครตามมาตรา ๕๘ ซึ่งผู้สมัครตามความหมายของบทบัญญัติมาตราดังกล่าวนั้น ต้องเป็นผู้ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งมีการประกาศรายชื่ออย่างเป็นทางการแล้ว จึงจะถือว่าเป็นผู้สมัคร ทั้งนี้ คำว่า “ผู้สมัคร” จะมีกำหนดไว้ในบทนิยามมาตรา ๔ รวมทั้งบทบัญญัติมาตราอื่น ๆ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ เช่น มาตรา ๑๕ โดยการกำหนดคำดังกล่าว จะมีลักษณะเป็นการใช้คำกลาง ๆ ที่มีการกล่าวถึงบุคคล หรือสถานะบุคคล เมื่อคำดังกล่าวปรากฏในหมวดใด และมาตราใด ก็จะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องในหมวดนั้น ๆ ดังนั้น การใช้คำว่า “ผู้สมัคร” ในบทนิยามมาตรา ๔ จึงเป็นการย่อคำตามหลักการเขียนบทนิยามของการร่างกฎหมายแล้ว

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติเพิ่มความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕๘ เพื่อให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น เป็นต้นนี้

“มาตรา ๕๘ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมายกระทำการใด ๆ เพื่อเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครซึ่งได้รับการประกาศรายชื่อแล้ว

...”

นอกจากนี้ มอบหมายผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ประสานและหารือไปยัง คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. เพื่อพิจารณาการแก้ไขเพิ่มเติมในมาตรา ๗๙ เนื่องจากบทบัญญัติ ดังกล่าวมีลักษณะเนื้อหาทำนองเดียวกัน

มาตรา ๕๙

ไม่มีการแก้ไข

ประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญ

๑. ประเด็นคำว่า “เหตุอันควรสงสัย” ตามมาตรา ๕๙ มีความแตกต่างกับการใช้คำว่า “หลักฐานอันควรเชื่อ” ตามมาตรา ๖๐ มาตรา ๖๑ และมาตรา ๖๒ อย่างไร

ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ชี้แจงว่า

กรณีเหตุอันควรสงสัยตามมาตรา ๕๙ จะมีความแตกต่างกับมาตรา ๖๐ เนื่องจากหน้าที่ และอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๒๒๔ (๓) ของรัฐธรรมนูญ โดยมาตรา ๕๙ ที่กำหนดให้ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าการเลือกมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม คณะกรรมการย่อมใช้อำนาจสั่งระงับ ยับยั้ง แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกการเลือก และสั่งให้ ดำเนินการเลือกใหม่ หรือนับคะแนนใหม่ได้ โดยไม่ต้องมีการดำเนินการทางศาล เว้นแต่กรณีเป็นการ พยายามเกี่ยวกับการเลือก ซึ่งสามารถยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาได้ นอกจากนี้ กรรมการแต่ละคนหากพบเห็น การกระทำความผิด ย่อมมีอำนาจกระทำการดังกล่าวได้สำหรับการเลือกในเขตอำเภอหรือจังหวัดนั้น ซึ่งถือเป็นเหตุผลอีกประการหนึ่งในการกำหนดให้มีการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ ส่วนมาตรา ๖๐ เป็นการใช้คำว่า “หลักฐานอันควรเชื่อ” อันเป็นกรณีที่จะต้องดำเนินการในกระบวนการทางศาลต่อไป

๒. บทบัญญัติของมาตรา ๕๙ ไม่มีการกำหนดให้คำสั่งของคณะกรรมการเป็นที่สุด กรณีนี้ ย่อมสามารถใช้สิทธิทางศาลได้หรือไม่

ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ชี้แจงว่า

ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๒๕ วรรคสอง กำหนดให้คำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นที่สุดนั้น มีความมุ่งหมายเพื่อให้การใช้หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการในการมีคำสั่งตามมาตรา ๒๒๔ (๔) แล้วจะไม่เข้าสู่กระบวนการทางศาล และมีบางกรณีเท่านั้นที่จะเป็นอำนาจโดยแท้ของ คณะกรรมการตามรัฐธรรมนูญ แต่หากเป็นกรณีการใช้หน้าที่และอำนาจอื่น ๆ ตามปกติ ย่อมสามารถเข้าสู่ กระบวนการทางศาลได้ทุกกรณี

อย่างไรก็ตาม ตามมาตรา ๕๙ กำหนดเพื่อให้กระบวนการการเลือกเป็นไปโดยสุจริต หรือเที่ยงธรรม จึงให้อำนาจคณะกรรมการในการสั่งระงับ ยับยั้งฯ อันเป็นเพียงกระบวนการในการ ดำเนินการ แต่มิได้เป็นการตัดสิทธิบุคคลที่อาจเป็นผู้ได้รับผลกระทบในการใช้สิทธิฟ้องร้องต่อศาลได้ ดังนั้น มาตราดังกล่าวจึงไม่ได้กำหนดให้คำสั่งคณะกรรมการเป็นที่สุด ตามมาตรา ๒๒๕ ของรัฐธรรมนูญไว้

เนื่องจากมิได้เป็นการเพิกถอนสิทธิผู้สมัครรายใด แต่อาจเป็นเพียงการสั่งดำเนินการเลือกใหม่หรือนับคะแนนใหม่ เป็นต้น

กรรมาธิการวิสามัญ ในสัดส่วนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งแจ้งเพิ่มเติมว่า ข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติของการเลือกตั้งที่ผ่านมา กรณีการนับคะแนนได้มีการอ่านผลคะแนนปิดเป็นจากความเป็นจริง ดังนั้นเมื่อปรากฏข้อเท็จจริงดังกล่าวจึงมีการกำหนดให้อำนาจกรรมการการเลือกตั้งแต่ละคน ย่อมสั่งระงับ ยับยั้ง หรือนับคะแนนใหม่ในเขตอำเภอหรือจังหวัดนั้นได้ ตามมาตรา ๕๙ วรรคสองของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติมอบหมายกรรมาธิการวิสามัญในสัดส่วนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณากรณีการใช้อำนาจสั่งระงับ ยับยั้ง แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกการเลือก และสั่งให้ดำเนินการเลือกใหม่หรือนับคะแนนใหม่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตามวรรคหนึ่งของมาตรา ๕๙ ว่าเป็นที่สุดหรือไม่ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๔ (๓) และมาตรา ๒๒๕ วรรคสอง

มาตรา ๖๐

ไม่มีการแก้ไข

กรณีก่อนประกาศผลการเลือก ถ้ามีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้สมัครผู้ใดกระทำการใด หรือรู้เห็นกับการกระทำการใดของบุคคลอื่น อันทำให้การเลือกมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ให้คณะกรรมการสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้นไว้เป็นการชั่วคราวเป็นระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปี คำสั่งของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด และเมื่อคณะกรรมการมีคำสั่งดังกล่าวแล้ว ให้ยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาเพื่อสั่งให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้น

- ไม่มีประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการวิสามัญ

กรรมาธิการวิสามัญ ในสัดส่วนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า กำหนดระยะเวลาของการระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้นไว้เป็นการชั่วคราวเป็นระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปี นั้น เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๔ (๔) กำหนดไว้

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติให้คงไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๑

ไม่มีการแก้ไข

กรณีที่มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้ใดให้ เสนอให้ สัญญาว่าจะให้หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดเพื่อจูงใจให้ผู้สมัครหรือผู้มีสิทธิเลือก ลงคะแนนหรือไม่ลงคะแนนให้แก่ผู้ใด ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดดังกล่าวไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่ง

- ไม่มีประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการวิสามัญ

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติให้คงไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๒**ไม่มีการแก้ไข****ประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญ**

กรณีตามมาตรา ๖๒ หากผู้ถูกกล่าวหาเป็นสมาชิกวุฒิสภาและศาลฎีกามีคำพิพากษาว่าผู้นั้นกระทำความผิดให้สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาผู้นั้นสิ้นสุดลงนับแต่วันที่หยุดปฏิบัติหน้าที่นั้น กรณีนี้ จะมีการเรียกคืนเงินประจำตำแหน่งหรือประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นหรือไม่ อย่างไร หรืออาจไม่มีเหตุที่จะต้องเรียกคืนเนื่องจากสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาสิ้นสุดลงนับแต่วันที่หยุดปฏิบัติหน้าที่แล้ว ทั้งนี้ บทบัญญัติในมาตรา ๙๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้มีการกำหนดประเด็นดังกล่าวไว้ แต่รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันมิได้มีการกำหนดกรณีดังกล่าว

ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ชี้แจงว่า โดยหลักทั่วไปกระบวนการหรือที่มาของผู้ดำรงตำแหน่งที่ไม่ได้เป็นไปโดยทุจริตและมีการปฏิบัติงานจริง ย่อมถือเป็นค่าตอบแทนในการปฏิบัติงาน เว้นแต่มีการกระทำการโดยทุจริตแต่เริ่มแรก จึงจะต้องเรียกคืนเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นที่บุคคลนั้นได้รับมาเนื่องจากการดำรงตำแหน่งดังกล่าว ซึ่งรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันไม่มีการกำหนดในกรณีดังกล่าวไว้ อย่างไรก็ตาม ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ได้มีการกำหนดไว้ในมาตรา ๘๖ เฉพาะการรับผิดในค่าใช้จ่ายสำหรับการเลือกใหม่ ซึ่งเป็นคนละขั้นตอนกับกรณีดังกล่าว

กรรมการการวิสามัญ ในสัดส่วนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ให้ข้อมูลว่า กรณีนี้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ไม่มีประเด็นอภิปรายเกี่ยวกับกรณีการเรียกคืนเงินประจำตำแหน่งหรือประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของสมาชิกวุฒิสภาไว้

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติให้คงไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๓**ไม่มีการแก้ไข**

เมื่อคณะกรรมการประกาศผลการเลือกตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แล้ว หากความปรากฏต่อคณะกรรมการว่าสมาชิกวุฒิสภาผู้ใดขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๓ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๔ ให้คณะกรรมการส่งเรื่องไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยโดยไม่ชักช้า

- ไม่มีประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญ

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติให้คงไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

หมวด ๕ การคัดค้าน**ไม่มีการแก้ไข**

- ไม่มีประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญ

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติให้คงไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๔**มีการแก้ไข****ประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญ**

๑. กรณีที่มีการดำเนินการเลือกในระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับประเทศ หากมีกรณีฟ้องร้องคดีต่อศาล และยังไม่มีความพิพากษาหรือคำสั่งของศาล แต่กระบวนการเลือกได้ดำเนินการต่อไปนั้น ในทางปฏิบัติจะมีการดำเนินการอย่างไร

ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งแจ้งว่า ในการพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งของศาลต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนวันเลือก ๑ วัน ซึ่งเป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ จะไม่มีผลกระทบต่อกระบวนการเลือกที่ดำเนินการไปแล้ว และคณะกรรมการการเลือกตั้งจะต้องดำเนินการตามกระบวนการต่อไป

๒. สำหรับกรณีเหตุอันควรสงสัยว่าการเลือกเป็นไปโดยไม่สุจริตและมีความเชื่อมโยงกับมาตรา ๕๙ วรรคหนึ่งนั้น ทางปฏิบัติจะมีลักษณะอย่างไร

กรรมาธิการวิสามัญ ในฐานะผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งแจ้งว่า ยกตัวอย่างกรณีการลงคะแนน หากมีบุคคลใดพบเห็นว่าการกระทำการอันเป็นการทุจริต จะมีการรายงานให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องดำเนินการตรวจสอบโดยเร็ว และใช้วิธีการสอบปากคำบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๖๔ เนื่องจากมีการใช้คำว่า “กรณี” ซ้ำซ้อนกันหลายแห่ง จึงเห็นควรตัดคำดังกล่าวออก เป็นดังนี้

“มาตรา ๖๔ ผู้สมัครในระดับอำเภอ หรือผู้มีสิทธิเลือกในระดับจังหวัด หรือระดับประเทศ มีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านว่าการเลือกในระดับอำเภอ ระดับจังหวัด หรือระดับประเทศที่ตนสมัครหรือมีสิทธิเลือก แล้วแต่กรณี มิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ต่อคณะกรรมการภายในสามวันนับแต่วันเลือกในระดับนั้น ๆ และให้คณะกรรมการวินิจฉัยโดยเร็ว หากเห็นว่า**มีกรณี**ไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าการเลือกเป็นไปโดยไม่สุจริต ไม่เที่ยงธรรม หรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้คณะกรรมการสั่งยกคำร้อง และให้การเลือกดำเนินการต่อไป ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่า**มีหลักฐาน**อันควรเชื่อได้ว่าการเลือกเป็นไปโดยไม่สุจริต ไม่เที่ยงธรรม หรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้คณะกรรมการดำเนินการตามมาตรา ๕๙ วรรคหนึ่ง คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด”

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องอื่น ๆ

- กำหนดการประชุมครั้งต่อไป

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญ มีมตินัดประชุมครั้งต่อไปในวันพฤหัสบดีที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๐๑ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒

เมื่อได้เวลาอันสมควรแล้ว ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒิศักดิ์ ลาภเจริญทรัพย์ รองประธาน
คณะกรรมการวิสามัญ คนที่หนึ่ง ทำหน้าที่แทนประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้กล่าวขอบคุณ
กรรมการวิสามัญผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่าน และขอปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๐.๓๐ นาฬิกา

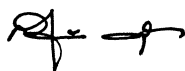
นางสาวสรญา โสภากาเจริญวงศ์ นิติกรชำนาญการพิเศษ

และผู้ช่วยเลขานุการตามข้อบังคับฯ ผู้จัดทำบันทึก

นางสาวสุพร นิลทัพ

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญ ๓ ตรวจ/ทาน

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มา
ซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ได้รับรองบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๕ วันศุกร์ที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๐
ในการประชุมครั้งที่ ๖ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๐

(นายสุชาติ ตระกูลเกษมสุข)

เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย

การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

